

Ohje rakennustyömaalle, maansiirto ja tasoitus sekä kivetys

Kvartsin haitalliseksi tunnettu pitoisuus (HTP-arvo): 0,05 mg/m³

Kvartsin sitova raja-arvo: 0,1 mg/m³

Alveolijakeisen sementtipölyn HTP-arvo: 1 mg/m³

Lapiomiehen, perämiehen, kiviasentajan ynnä muiden työkonoiden ohjaamojen ulkopuolella työskentelevien altistuminen kiinteistöjen maansiirtotyömailla

Työtapa, ilmanvaihto ja hengityssuojainten käyttö	Kvartsialtistuminen työpäivänä (mg/m ³)	Alveolijakeiselle pölylle altistuminen työpäivänä (mg/m ³)
Kuivan hiekan tasoitus täryttämällä kivetystä varten, sekä kivien leikkaus ja saumaus ilman hengityksensuojainta.	0,01–0,05	0,5–1
Kauhakuormaajan tuoman ja levittämän kuivan soran levitys ja tasoitus täryttämällä kuumana, tyynenä kesäpäivänä. Ei hengityksensuojainta.	0,01–0,03	0,1–0,5
Kauhakuormaajan tuoman soran levittäminen, kastelu ja tasoitus täryttämällä. Ei hengityksensuojainta.	0,002–0,005	0,1–0,2
Maa-aineksen ja pölyn kastelu sekä lapiointi ja liikenteenohjaus. Ei hengityksensuojainta.	alle 0,005	alle 0,1

Kvartsialtistumisen luokittelu

Altistuminen (mg/m ³)	Osuus HTP _{8h} :sta	Altistumisen suuruus
Alle 0,005	Alle 10 %	Vähäistä
0,005–0,02	10–40 %	Kohtalaista
0,02–0,05	40–100 %	Merkittävää
0,05–0,1	Yli 100 %	Liiallista
Yli 0,1	Yli 200 %	Ylittää lakisääteisen raja-arvon

Sementtipölyaltistumisen luokittelu

Altistuminen (mg/m ³)	Osuus HTP _{8h} :sta	Altistumisen suuruus
Alle 0,1	Alle 10 %	Vähäistä
0,1–0,5	10–50 %	Kohtalaista
0,5–1	40–100 %	Merkittävää
Yli 1	Yli 100 %	Liiallista

Ohjeistus (lapiomies, perämies, kiviaSENTAJA ym. työkoneiden ohjaajojen ulkopuolella työskentelevät)

- Altistavia työvaiheita ovat mm. kuivan hiekan ja soran levittäminen ja tasoitus tärylätkällä. Tehokain altistumisen hallintakeino näissä töissä on kastelu. Esim. alustan kastelu edellisenä päivänä ja tarvittaessa myös ennen tärytystä estää hyvin pölyn vapautumisen. Jos vettä ei voida käyttää, on näissä työvaiheissa käytettävä vähintään FFP3-luokan hengityksensuojainta.
- Kivetyksien saumausaineiden ja saumaushiekkojen levittäminen harjaamalla sekä kivien leikkaus ovat myös kvartsipölylle altistavia. Varsinkin jos leikkaus tehdään kulmahiontakoneella ja levitys harjaamalla, tyynellä ja kuivalla säällä. Leikkauksessa pitää käyttää leikkuria kulmahiontakoneen sijaan, aina kun mahdollista. Ja harjan sijaan tulee käyttää lastaa. Kulmahiontakonetta käytettäessä, sekä saumauksen viimeistelyssä tärylätkällä, on käytettävä vähintään FFP3-luokan hengityksensuojainta.
- Maansiirtokoneiden lähetyvillä työskenneltäessä voi myös altistua merkittävästi, jos esim. siirrettävä kivimurska, maa-aines, hiekka tai sora on kuivaa ja ilma seisovaa. Ensimmäinen pölyaltistumisen torjuntakeino on kastelu. Siirrettävät porausjätteet ja pölyävät maamassat, hiekat ja sorat tulee kastella ennen maansiirtotöitä. Jos vettä ei voida käyttää, on näissä työvaiheissa käytettävä vähintään FFP3-luokan hengityksensuojainta.
- Louhintasuunnitelmaan kirjatut vähintään viiden metrin turvaetäisyydet porattaville ja parhaillaan panostettaville rei'ille ovat kvartsialtistumisen kannalta riittämättömiä. Työt pitää sen sijaan rytmittää niin, että porausvaunulla porattaessa ei sen lähi-etiäisyydessä, tuulen alapuolella työskentele poraajan lisäksi muita työntekijöitä.
- Jos on työskenneltävä alle 10 m päässä panostusrei-kiä poraavasta porausvaunusta, käytetään vähintään FFP3-luokan hengityksensuojainta.
- Koneiden ja laitteiden huoltotoimenpiteiden aikana on huoltotoimenpiteisiin osallistuvien käytettävä vähintään FFP3-luokan hengityksensuojainta.

HUOMIOITAVAA

- Hengityksensuojaimen tulee istua tiiviisti kasvoille. Parta vähentää suojaimen tehoa.
- Poraus koneen pölypäästöjä voidaan vähentää erillisen ohjeen mukaisesti, jolloin turvaetäisyydeksi riittää 5 metriä.
- Kivien ja laattojen leikkauksesta, ohjaamotyöskentelystä, räjäytystyömaista ja porauksesta on kaikista laadittu erilliset ohjeet, eikä niihin siksi tässä ohjeessa puututa.